

Fokprogramma Clun Forest

Doel	De verbetering van het ras.
Eigenschappen van het ras	<p>De ras standaard van de Clun Forest gaat uit van volgende eigenschappen:</p> <p>KOP</p> <ul style="list-style-type: none">De kop is zeer edel gevormd met een goede verhouding, voldoende sprekend, met een zwarte beharing zonder wol en goed rechtop omhoog gestelde kleine oren. De relatief slanke oren zijn behaard. Vanuit profiel ziet men een recht neusbeen en in front vallen de sprekende zwarte ogen op. Varkensbek of snoeksbek zijn niet toegelaten. <p>ONTWIKKELING</p> <ul style="list-style-type: none">De Clun Forest is een middelzwaar tot zwaar schaap. De verhouding schofhoogte, lengte en vooral de borstdiepte en breedte zijn belangrijk.In het fokdoel wordt de gewenste evolutie van de schofhoogte, de borstdiepte, de lengte en het gewicht weergegeven. <p>BESPIERING</p> <ul style="list-style-type: none">Het lichaam is in zijn geheel best bespied, van de hals over de rug naar de lendenen en dijen. De achterhand is harmonisch gespied en goed gevuld. <p>EVENREDIGHEID</p> <ul style="list-style-type: none">In bovenaanzicht is het lichaam harmonisch met een gepaste breedte. De ruglijn is horizontaal. Het dier vertoont front en upstanding waarbij belangrijk is dat het borstbeen voldoende naar voren doorloopt en de borst een gepaste breedte heeft. In profiel is de elegante hals, met passende lengte, correct, attent en rechtop gedragen. Een hangende kop en korte nek zijn niet gewenst. De voorhand, middenhand en achterhand vormen één geheel waarbij voldoende lengte van de middenhand belangrijk is. Het kruis is lang. <p>TYPE</p> <ul style="list-style-type: none">Het type of de rasuitstraling is edel en quasi gelijklopend met de evenredigheid van het dier gekoppeld aan de expressie in de kop. De wisselwerking tussen deze beide geeft gestalte aan het type. Het type is met andere woorden gebaseerd op de manier waarop het schaap zijn vleeskwaliteiten en luxe in de lichaamsbouw (kop, bespierung en belijning) met elegantie weet te etaleren voor de waarnemer.

	<p>BEENWERK</p> <ul style="list-style-type: none"> Het beenwerk is droog en krachtig. De stand en het gebruik moeten correct zijn (niet Vlaams (toontredend), Frans, stijl, sabelbenig, week gekoot, hol of bol voorbeen ...). De hoeven zijn bij voorkeur zwart. <p>VACHT</p> <ul style="list-style-type: none"> Het lichaam is bedekt met een fijne en aaneengesloten vacht (wolverlies is ongewenst). De kop en de benen zijn onbewold maar voorzien van een fijne zwarte beharing. Grote zwarte vlekken in de vacht of op onbewolde lichaamsdelen zijn niet toegelaten. Uniform zwarte of grijze vachten geven aanleiding tot uitstel van opname van het betrofden dier in de promotieklasse, maar lammeren van deze dieren worden intussen wel opgenomen in het geboorteboek.
Geografisch gebied	Vlaanderen (de problematiek van onze leden buiten Vlaanderen wordt momenteel binnen KHV bekeken)
Systeem van identificatie	<p>De schapen zijn geïdentificeerd bij middel van twee identieke plastic oormerken, één in ieder oor. De overheid erkent vier types van oormerken. Voor het merken van de dieren worden Couple 14 of Bouton oormerken gebruikt. Voor dieren die uitgevoerd worden én geboren zijn na 1 januari 2010 is een elektronisch oormerk (twee types, waaronder Metagam zijn erkend) verplicht. Via deze oormerken krijgt ieder stamboekdier een uniek nummer. Elk oormerknummer is opgebouwd als volgt: BE + controlecijfer + 4 cijfers die voor stamboekfokkers het unieke stamboeklidnummer vormen + 4 cijfers die het diervolnummer vormen. Stamboekfokkers krijgen dus een uniek lidnummer toegewezen dat voor het stamboek gekoppeld is aan het beslagnummer.</p> <p>De geldige oormerktypes zijn terug te vinden op de website van DGZ en dienen daar besteld te worden.</p>
Systeem voor registratie van afstamming	<p>Kleine Herkauwers Vlaanderen v.z.w. gebruikt de stamboeksoftware en servers van de firma Falcoo-automatisering Brieversweg 79, 8340 Damme.</p> <p>In de databank worden voor ieder stamboekdier volgende gegevens bijgehouden:</p> <ol style="list-style-type: none"> het ras het stamboeknummer,

Met opmerkingen [RVB1]: ik lees wel wat de basis voor uitstel is maar ik lees nergens wat het ideale beeld is???

3. het Sanitel nummer,
4. het geslacht
5. de geboortedatum,
6. de naam (facultatief)
7. de worpgrootte,
8. de vader,
9. de moeder,
10. het aantal worpen geboren uit dit dier
11. het aantal lammeren geboren uit dit dier
12. het OSE genotype indien bekend
13. de sectie waarin het dier is geregistreerd: hoofdsectie of aanvullende sectie
14. de klasse waarin het dier geregistreerd is: geboorteboek of promotieklasse
15. de fokker
16. de eigenaar
17. datum van voorlopige keuring van ooi- en rammeren (indien ze voor stamboekkeuring aangeboden worden)
18. de keuringsdatum van de stamboekkeuring op anderhalfjarige leeftijd indien die heeft plaats gevonden
19. de schofthoogte bij stamboekkeuring op anderhalfjarige leeftijd (voor rammen)
20. de borstdiepte bij stamboekkeuring op anderhalfjarige leeftijd (voor rammen)

Zoötechnisch certificaten (stamboekdieren; sperma, eicellen en embryo's van stamboekdieren)

Aan de hand van bovenstaande gegevens wordt het zoötechnisch certificaat (Europees model vastgelegd in fokkerijverordening) digitaal samengesteld.

Systeem voor registratie:

- In de databank van KHV worden voor ieder dier bovenstaande diergegevens bijgehouden
- Aangekochte dieren met officieel zoötechnisch certificaat uitgegeven door andere stamboekverenigingen en indien buitenlandse dieren vergezeld van een geldig gezondheidscertificaat worden ingeschreven in de databank van KHV met overname van de gegevens van de drie eerste generaties en verschijnen op de dierlijst van het importerende beslag.

- **Met alle dieren geregistreerd in het geboorteboek kan gefokt worden.** De nakomelingen van deze dieren worden opgenomen in het geboorteboek. Wegens het feit dat de ouders van deze nakomelingen ofwel **ooit** werden **afgekeurd** ofwel **nooit voor stamboekkeuring** werden **aangeboden** (dus geen keuring op zichtbare afwijkingen ten opzichte van de rasstandaard en zichtbare zoötechnische gebreken), kunnen deze nakomelingen nooit promoveren naar een hogere klasse. Zij blijven in het geboorteboek.
- Dieren die op initiatief van de eigenaar voor stamboekkeuring worden aangeboden promoveren naar de promotieklasse. De stamboekkeuring gaat ongeacht de leeftijd steeds gepaard met een keuring op zoötechnische gebreken, met een beoordeling van het uiterlijk waarbij het dier dient te voldoen aan de kenmerken voorgeschreven door de ras standaard.
- Iedere fokker is vrij om zijn stamboekregistratie op papier door te geven dan wel via het online registratieprogramma (FALCOO KHV Vlaanderen) van het stamboek. De fokker krijgt toegang tot zijn diergegevens via een unieke login en individueel paswoord. Per fokkerij-jaar kan de fokker één geboortelijst aanmaken en via een vast sjabloon de worpen ingeven. Op de geboortelijst verschijnen alle oaien van het beslag. Per fokkerij-jaar geeft de fokker door:
 - de vader van de te registreren lammeren (te selecteren uit rammen die opgenomen zijn in de databank om fouten in de nummers te vermijden),
 - de manier waarop de dracht tot stand kwam:
 - natuurlijke bronst gevolgd door natuurlijke dekking,
 - hormonaal geïnduceerde bronst
 - gevolgd door natuurlijke dekking
 - kunstmatige inseminatie
 - embryo-transplantatie
 - geboortedatum van de lammeren,
 - het aantal geboren lammeren, levend of doodgeboren,
 - het levensnummer van ieder levend lam,
 - het geslacht van ieder lam
 - het geboortegewicht van ieder lam (indien gewenst)
- De fokker is zelf verantwoordelijk voor het correct doorgeven van de geboortegegevens van zijn lammeren.
- Jaarlijks wordt steekproefsgewijs een afstammingscontrole uitgevoerd ter ondersteuning van de betrouwbaarheid van de doorgegeven geboortegegevens.

Met opmerkingen [RVB2]: Europese eis (niet aan te ontkomen)

<p>Selectie- en fokdoelstellingen</p>	<p>De Clun Forest wordt gehouden voor zijn zeer goede vleeskwiteit met optimale vetbedekking waarbij het slachtpercentage heel belangrijk is.</p> <p>Het fokdoel dat hierbij aansluit gaat uit van volgende streefdoelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een volwassen ooi werpt en zoogt probleemloos gemiddeld 2 lammeren per jaar. • Een snelle groei van de lammeren, met een goede voederconversie is belangrijk. Hoe sneller slachtrijp, hoe hoger de opbrengst. Fokkers krijgen het advies hun lammeren te wegen en wegingsstatistieken bij te houden. • De selectie richt zich op ooiën met goede moedereigenschappen, een hoge melkgift en weinig uierproblemen. Fokkers krijgen het advies om via de groei van de lammeren de moedereigenschappen en de melkgift van de moeders te monitoren. • De selectie richt zich op het aflamcomfort: fokken van ooiën met een goed ontwikkeld lichaam en een voldoende ruim bekken voor een probleemloze dracht en geboorte. Fokkers krijgen het advies om het aflamgedrag van hun dieren in kaart te brengen zodat bij het uitsellecteren van het moeder materiaal dieren met een problematisch aflamgedrag kunnen geweerd worden. • Genetische vooruitgang boeken in de richting van de selectiecriteria vraagt om een strenge selectie van de voor de fokkerij in te zetten vader- en moederdieren in de richting van de hier opgesomde selectiecriteria, zodat de ouderdieren die eigenschappen kunnen doorgeven aan hun nakomelingen • De selectie streeft naar de mogelijkheid om 2-jarige ooiën probleemloos te laten werpen met een gemiddelde worpgrootte van twee lammeren en streeft naar een lange levensduur van de moederdieren (6-8 keer lammeren moet haalbaar zijn). • Het streven naar een optimale structuur van het karkas staat voorop (fijn skelet, optimale vetbedekking en optimaal percentage tussenvezelvet (niet te droog en niet te vet) => hoog slachtpercentage. • Bij stamboekopname wordt van alle jaarlingrammen de schofthoogte en de borstdiepte geregistreerd. Deze cijfers zijn consulteerbaar voor iedere volwassen ram. • De streefmatten voor ontwikkeling voor volwassen rammen zijn: <ul style="list-style-type: none"> • een schofthoogte van 74 cm, een borstdiepte van 38 cm en een gewicht van 100 kg • Stamboekfokkerij is ook exterieurfokkerij. De exterieurkeuring van alle rammen en van alle ooiën gebeurt op anderhalfjarige leeftijd, bij importdieren bij inschrijving in het KHV. Het exterieur wordt beoordeeld met een predicaat van A tot en met E, waarbij de fraaiste dieren een A predicaat krijgen. • De gezondheid van de dieren is van groot belang binnen de stamboekfokkerij. Fokkers worden geadviseerd om enkel dieren in te zetten met een probleemloze gezondheid die een minimum aan diergeneeskundige zorg vereisen en die geen zoötechnische gebreken vertonen. Bijzondere aandacht gaat naar de soliditeit van het beenwerk en hoeven.
--	--

Systemen voor prestatieonderzoek	<ul style="list-style-type: none"> • De uitgebreide exterieurkeuring van alle rammen, gebeurt op anderhalfjarige leeftijd en bestaat uit het inschalen van de kwaliteiten van de aangeboden dieren op een schaal van A tot E. Acht kenmerken worden beoordeeld volgens de criteria van de rasstandaard: kop, ontwikkeling, bespiering, evenredigheid, type, beenwerk, vacht en algemeen voorkomen. Het geheel van deze kenmerken noemt men de keuringsbalk. De score wordt verkregen op basis van een subjectieve inschatting van de kenmerken door de stamboekcommissie. De stamboekkeurders worden geselecteerd op basis van hun kennis van de dierkenmerken opgenomen binnen de ras standaard en hun ervaring als fokker van de Clun Forest. • Het vrijwillig weegprogramma: de stamboeksoftware biedt de fokker de mogelijkheid om het geboortegewicht, het 30-, 70- en 130-dagengewicht in te voeren in de databank en deze gegevens in de dierfiche bij te houden. Ook op deze data worden nog geen fokwaardeschattingen berekend en is het aan de fokker om binnen zijn selectie zelf met deze data aan de slag te gaan. De opmerking betreffende de vrij hoge erfelijkheidsgraden is ook hier van toepassing.
Systemen voor genetische evaluatie	<ul style="list-style-type: none"> • Om fokkers toe te laten te selecteren op worpgrootte worden door de afdeling 'Dier en Mens' van het departement 'Biosystemen' van de Katholieke Universiteit Leuven, uitgaande van de in de databank van de KHV geregistreerde worpen, fokwaardeschattingen gemaakt voor worpgrootte voor alle actieve dieren in de databank van het stamboek. • Steekproefsgewijs wordt jaarlijks een afstammingscontrole uitgevoerd. Daartoe wordt bij een aantal trio's (lam, vader en moeder) een bloedstaal afgenomen en een DNA-analyse uitgevoerd. Dieren waarvan blijkt dat een foutieve afstamming staat geregistreerd, worden uit het stamboek verwijderd, tenzij de fokker na DNA-analyse de biologische stamboek geregistreerde ouders kan bewijzen. • Fokkers verkeren in de mogelijkheid om op eigen kosten de OSE-status van hun dieren te laten bepalen en te laten registreren in de databank. Deze gegevens kunnen door de fokkers samen met de laboresultaten gebruikt worden als bewijsmateriaal voor het bekomen van het statuut niveau 1 van OSE-resistent bedrijf.

Voorschriften voor onderverdeling in secties/klassen	
Hoofdsectie	Clun Forest
Klassen	<p>- Klasse: Geboorteboek Clun Forest: alle binnen het stamboek geboren dieren worden geregistreerd in het geboorteboek</p> <p>- Klasse: Promotieklasse Clun Forest: is de klasse bestemd voor Clun Forest. In deze klasse worden alle Clun Forest dieren opgenomen die voldoen aan volgende voorwaarden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • geregistreerd zijn in het KHV geboorteboek • of geïmporteerd zijn als Clun Forest uit een ander Europees Clun Forest stamboek • aangeboden voor stamboekkeuring en daarbij stamboekwaardig bevonden zijn (voldoen aan de rasstandaard en geen zoötechnische gebreken vertonen)
Aanvullende secties	<p>Ooien die niet in aanmerking komen voor inschrijving in de hoofdsectie van het Clun Forest stamboek en die wel reglementair geïdentificeerd zijn en volgens de stamboekkeurder(s) voldoen aan de eigenschappen en de minimale prestatievereisten van de Clun Forest zoals beschreven in het fokprogramma van de Clun Forest kunnen worden opgenomen in de aanvullende sectie van het Clun Forest stamboek.</p> <p>Op verzoek van de fokkers neemt het Clun Forest stamboek de vrouwelijke nakomelingen van ooien die in de aanvullende sectie van het Clun Forest stamboek zijn geregistreerd, op in de promotieklasse van de hoofdsectie van dit stamboek mits die nakomelingen voldoen aan de volgende voorwaarden:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. de te promoveren ooi stamt in vrouwelijke lijn af van een moeder, een grootmoeder en een overgrootmoeder die zijn opgenomen in de aanvullende sectie van het Clun Forest stamboek 2. de vader van de te promoveren ooi, moedersvader en moedersmoedersvader zijn ingeschreven in de hoofdsectie van het Clun Forest stamboek.. 3. de te promoveren ooi wordt bij stamboekkeuring stamboekwaardig bevonden (voldoet aan de rasstandaard en vertoont geen zoötechnische gebreken).

Met opmerkingen [RVB3]: is op vraag van ons ministerie: alle stamboeken moeten een aanvullende sectie inrichten!

Zullen vermeld worden op het zoötechnische certificaat:	
resultaten prestatie-onderzoek	Alle vaderdieren dienen op anderhalfjarige leeftijd door de fokker te worden aangeboden voor de uitgebreide stamboekkeuring. Naast de kwaliteitsinschaling (scores tussen A en E) wordt van deze dieren bij stamboekkeuring ook de schofthoogte en de borstdiepte opgemeten. Deze twee maten worden samen met de kwaliteitsinschaling vermeld op het zoötechnisch certificaat.
genetische defecten	<p>Volgende zoötechnische gebreken maken de promotie van een dier van het geboorteboek naar een hogere klasse onmogelijk, de aanwezigheid van de afwijking wordt vermeld op het zoötechnisch certificaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Varkensbek: een te korte onderkaak maakt de promotie van het geboorteboek naar een hogere klasse onmogelijk • Snoeksbek: een te korte bovenkaak maakt de promotie van het geboorteboek naar een hogere klasse onmogelijk • Andere afwijkingen van de bek of het gebit maakt de promotie van het geboorteboek naar een hogere klasse onmogelijk • Cryptorchidie (unilateraal en bilateraal): één of twee niet ingedaalde teelballen bij de ram maken de promotie van het geboorteboek naar een hogere klasse onmogelijk. • Microphthalmie: de afwezigheid van de ogen of de aanwezigheid van zeer kleine ogen leidt tot uitsluiting uit het stamboek van de lijders (blinde lammeren) en van de dragers (ouders).
genetische bijzonderheden	<ul style="list-style-type: none"> • Fokkers verkeren in de mogelijkheid om op eigen kosten de OSE-status van hun dieren te laten bepalen en te laten registreren in de databank. Deze gegevens kunnen door de fokkers samen met de laboresultaten gebruikt worden als bewijsmateriaal voor het bekomen van het statuut niveau 1 van OSE-resistent bedrijf. De OSE-status van dieren wordt indien bekend opgenomen in het zoötechnisch certificaat.
Uitbesteding van technische activiteiten:	<ul style="list-style-type: none"> • Met de provinciale verenigingen van fokkers van vleeschapen wordt een overeenkomst gemaakt rond de organisatie van de stamboekkeuringen. • Om fokkers toe te laten te selecteren op worpgrootte wordt door de afdeling 'Dier en Mens' van het departement 'Biosystemen' van de Katholieke Universiteit Leuven, uitgaande van de in de databank van de KHV geregistreerde worpen, een fokwaardeschatting gemaakt voor de worpgrootte voor alle actieve dieren in de

databank van het stamboek. Daartoe is tussen KHV v.z.w. en de KU-Leuven een overeenkomst afgesloten die de continuïteit moet verzekeren van de bestaande fokwaardeschattingen voor worpgrootte voor KHV vzw en voor het uitvoeren van onderzoeken ter verbetering van de bestaande procedures van fokwaardeschattingen.

- In samenspraak tussen KHV v.z.w. en de hierboven vermelde instantie van de KU-Leuven wordt jaarlijks innoverend onderzoek opgezet dat de schapenfokker ten goede komt (inteeltcoëfficiënten in bedreigde rassen, wormweerstand, fokwaardeschattingen, ...)

Met opmerkingen [RVB4]: is dat zo voor de Clun Forest?